

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1182/23-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-217/23-J

Název	Základní škola a Praktická škola Nové Město na Moravě, Malá 154
Sídlo	Malá 154, 592 31 Nové Město na Moravě
E-mail	info@zsmala.cz
IČO	70 832 803
Identifikátor	600 025 934
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bohuslav Žilka
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Malá 154
Inspekční činnost na místě	23. 10. – 25. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Nové Město na Moravě (dále škola) vykonává činnost základní školy s obory vzdělání Základní škola (dále ZŠ), Základní škola speciální (dále ZŠS), střední školy s oborem vzdělání Praktická škola dvouletá (dále PŠ) a školní jídelny-výdejny. V době

inspekční činnosti je v ZŠ evidováno 8 žáků. V aktuálním školním roce vykazuje škola 11 žáků ve dvou třídách ZŠS. V PŠ se vzdělává 11 žáků. Dlouhodobě zajišťuje škola vzdělávání žáků s lehkým, středně těžkým a těžkým mentálním postižením, žáků s autismem a se souběžným postižením více vadami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) využívá ve své funkci dlouholeté manažerské schopnosti a pedagogické zkušenosti. Uplatňuje demokratický způsob řízení, který je založen na principu týmové spolupráce pedagogického sboru školy a na otevřené komunikaci se všemi aktéry vzdělávání. Výsledkem jejího působení je příznivé pracovní prostředí.

Koncepce dalšího rozvoje školy vychází z jejích potřeb. Hlavním záměrem je průběžné zkvalitňování vzdělávání (např. důraz na rozšiřování terapeutické práce se žáky úzkým propojením s činnostmi odborných pracovníků školských poradenských zařízení a dalších externích odborných organizací) a příprava žáků na úspěšný přechod na zvolený typ středního vzdělání a následné uplatnění na trhu práce.

Pracovníci školy se pravidelně schází, na jednáních řeší aktuální provozní a organizační záležitosti. Pravidelná jednání pedagogické rady se důsledně věnují pedagogické problematice, ale i organizačním oblastem ve směru zajištění kvalitní výuky a poskytované péče žákům. Vzhledem k velikosti školy ředitel neustanovil metodické orgány, pedagogičtí pracovníci jsou si však při odstraňování problémů při vzdělávání nápomocní, vzniklé situace neformálně řeší a hledají optimální opatření. Vysoká informovanost všech pedagogů pozitivně ovlivňuje vhodnost používaných vzdělávacích stylů při vzdělávání žáků. Pedagogové jsou v každodenním osobním kontaktu, informace o žácích si průběžně sdělují, což umožňuje operativně přizpůsobit vzdělávání okamžitým potřebám žáků. Další vzdělávání pedagogů školy prostřednictvím školení či kurzů je plánováno s ohledem na potřeby školy a pedagogů, jejich sebevzdělávání má především individuální charakter.

Spolupráce se zřizovatelem je na dobré úrovni a ovlivňuje finanční podmínky školy, umožňuje naplňování školních vzdělávacích programů a další rozvoj materiálních podmínek. Významná je pro školu rovněž spolupráce se Spolkem rodičů, který se význačně podílí při sdílení zkušeností zákonných zástupců. Škola dlouhodobě spolupracuje zejména s nízkoprahovým zařízením Portimo a centrem Zdislava a umožňuje tak žákům realizovat odbornou praxi a získávat nové poznatky. Škola je aktivní při organizování akcí pro zákonné zástupce (např. vánoční besídka, velikonoční výstava). Výrobky žáků prezentují školu na různých výstavních akcích.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všechny hospitované hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře, komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na partnerské úrovni. Citlivý přístup učitelů se projevil v respektování emočních a fyzických předpokladů žáků a v poskytování individuální podpory. Důslednost při dodržování nastavených pravidel se pozitivně odrážela ve slušném a pozorném chování žáků k sobě navzájem i k pedagogům.

Výuka v ZŠ probíhala v jedné třídě s nízkým počtem žáků, což umožňovalo individuální přístup pedagogů i asistentů pedagoga. Učivo bylo propojováno s reálnými situacemi

každodenního života. Nechyběla diferenciacie v zadávání úkolů podle individuálních schopností žáků. Frontální způsob výuky s dominantním postavením vyučujících doplněný samostatnou prací ale snižoval efektivitu práce, zájem žáků, vedl k nárůstu únavy a nesoustředěnosti. Skupinová práce v hospitovaných hodinách nebyla zaznamenána. Asistenti pedagoga věnovali všem žákům účinnou pomoc, účelně spolupracovali s vyučujícími. Žáci byli pozitivně motivováni a povzbuzováni ke splnění cílů. Na konci vyučovacích hodin učitelé s žáky hodiny většinou zhodnotili, menší měrou bylo využito možností zapojení žáků při vzájemném hodnocení a společném ocenění. V menší míře docházelo také ke zhodnocení přínosu jednotlivých činností a využití prostoru pro sebehodnocení žáků při konkrétních činnostech.

Všechny zhlédnuté hodiny v ZŠS i PŠ měli učitelé kvalitně připravené. Vyučující respektovali individuální vzdělávací možnosti, zdravotní stav i aktuální psychické rozpoložení jednotlivých žáků, na základě čehož diferencovali zadání úkolů. Učitelé pro zvýšení aktivního zapojení žáků do výuky vhodně využívali různé motivační nástroje (např. slovní pochvalu, zpěv, potlesk). Na pracovní výkon žáků příznivě působily klidné a trpělivé reakce učitelů na jejich dotazy. Případné narušování hodiny řešili citlivě a efektivně, takže vzdělávání ostatních žáků nebylo dlouhodobě negativně ovlivněno. Zvolené metody a formy práce odpovídaly schopnostem žáků. Převažovala frontální výuka, která byla, vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách, v podstatě řízeným rozhovorem s jednotlivými žáky. Dominantním rysem výuky byl individualizovaný přístup učitelů i asistentů pedagoga k žákům. Činnost asistentů pedagoga v hodinách byla nezastupitelná. Pomáhali s udržením kázně žáků, jejich pozornosti, ověřovali pochopení zadání samostatné práce a v případě potřeby žákům opakovaně vše vysvětlovali. Efektivitu výuky se učitelům dařilo zvyšovat účelným zařazováním rozličných názorných pomůcek. Při hodnocení práce žáků se učitelé zaměřovali na pozitivní ocenění zvládnutí úkolu, ne vždy vedli žáky k aktivní práci s chybou. Formativní hodnocení zohledňující pokrok žáků bylo využito hlavně v PŠ. Dostatek času na rozmyšlení odpovědí či respektování pracovního tempa žáků napomáhalo k jejich efektivnímu vzdělávání. Ve většině hodin učitelé navazovali na vědomosti z jiných předmětů, dbali na propojení učiva s běžným životem. Systematicky využívali různé formy k upevňování nových poznatků. V závěru hodin učitelé zpravidla shrnuli učivo, ale ohodnocení vlastního výkonu žáků, zejména v ZŠS, vyžadovali jen ojediněle, přestože by toho řada žáků byla schopna. Vzájemné hodnocení zaznamenáno nebylo.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá podle účelně nastavených pravidel, která zohledňují individuální možnosti a vzdělávací potřeby žáků. Podklady pro hodnocení žáků získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období, sledují jejich připravenost na vyučování a jejich individuální výkony prostřednictvím různých písemných, ústních či praktických druhů zkoušek. V případě žáků ohrožených školním neúspěchem jsou přijímána adekvátní opatření (konzultace se zákonnými zástupci či školskými poradenskými zařízeními). Žáci jsou hodnoceni klasifikací i formou širšího slovního hodnocení. Předložená slovní hodnocení podávala informace o výsledcích a pokroku jednotlivých žáků ve vztahu k výstupům školního vzdělávacího programu. Vedení školy pravidelně analyzuje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání společně s vyučujícími na jednáních pedagogické rady. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků probíhá především v osobní rovině. Učitelé informace o vzdělávacích pokrocích žáků předávají zákonným zástupcům žáků převážně ústní formou. Takto nastavený způsob umožňuje škole řešit vzdělávací a výchovné problémy bez zbytečného odkladu.

Díky malému počtu žáků ve škole jsou učitelé detailně seznámeni s povahou jejich speciálně vzdělávacích potřeb. Podporu poskytují především individualizovaným přístupem a zohledňováním jejich znevýhodnění při hodnocení. Komunitní charakter školy umožňuje žákům velmi dobře dosahovat klíčových kompetencí komunikativních, sociálních a osobnostních. Z běžného jednání žáků v hodinách nebo během přestávek bylo patrné, že standardně respektují dohodnutá pravidla a v potřebných situacích jsou schopni vzájemné tolerance i pomoci.

Minimální preventivní program školy je zpracován s ohledem na aktuální situaci ve škole a je pravidelně vyhodnocován. Aktivity v oblasti rizikových jevů jsou plánovány, vybírány a objednávány ve spolupráci s externími odborníky. Rizikovým jevům se vyučující věnují i v průběhu vzdělávání ve svých předmětech.

Závěry

Vývoj školy

- Zvýšil se počet pedagogů.
- Vznikla dvouletá škola praktická.
- Škola se stala bezbariérovou.

Silné stránky

- Výsledkem pozitivního přístupu pedagogů k žákům byla příznivá pracovní atmosféra ve všech třídách školy. (3. 2)
- Důsledné zohledňování individuálních potřeb a možností žáků a efektivní spolupráce učitelů s asistenty pedagoga ve výuce přispívají ke zvyšování efektivity vzdělávání a k podpoře osobnostního rozvoje žáků. (6. 3)
- Organizování širokého spektra školních tradičních programů s aktivní účastí žáků přispívá k rozvoji jejich klíčových kompetencí. (1. 5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Využívání standardních vzdělávacích postupů bez aplikace inovativních metod a forem práce při vzdělávání nevede k účinné aktivizaci žáků ve třídách základní školy. (4. 2)
- Nízká možnost zapojení žáků při vzájemném hodnocení a společném ocenění. (5. 4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na efektivitu volených vzdělávacích metod a stanovit konkrétní postupy vzhledem ke zvýšení kvality poskytovaného vzdělávání ve třídách základní školy.
- Využívat vzájemné hodnocení žáků k potřebnému zvýšení efektivity vzdělávacího procesu.
- Zkvalitnit webové stránky školy, zlepšit jejich vypovídací hodnotu směrem k široké veřejnosti.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program HARMONIE, zpracovaný podle RVP ZŠS, platnost od 1. 9. 2010
2. Školní vzdělávací program PYRAMIDA, školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků v základní škole speciální, který byl zpracován podle RVP ZŠS, platnost od 1. 9. 2018
3. Školní vzdělávací program SPOLU školní vzdělávací program vycházející z RVP pro základní vzdělávání, platnost od 1. 9. 2022
4. Plán práce pro školní rok 2023/2024, ze dne 31. 8. 2023
5. Plán DVPP na rok 2023/2024 a dlouhodobý plán vzdělávání pedagogických pracovníků, ze dne 28. 8. 2023
6. Doklady o dosažené odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků
7. Dokumentace školního poradenského pracoviště
8. Vybraný vzorek prací žáků
9. Školní matrika vedená v elektronickém systému Bakaláři
10. Třídní knihy pro školní rok 2023/2024 v písemné podobě
11. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024
12. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2022/2023, ze dne 30. 8. 2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice
Mgr. Eva Havlíčková, školní inspektorka
Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka
20. 11. 2023